

SAMMANFATTNING

Tidigt på morgonen, den 20 januari 2020, hade besättningen på lotsbåten PILOT 740-SE hämtat en lots från ett fartyg vid Brofjordens angöring och var på väg tillbaka till Lysekils lotsstation. Det var mörkt och relativt hårt väder. De hade sjön in från aktern och körde fortare än vågorna. Klockan 06.53 åkte de över en oväntat stor våg och när lotsbåten kommit över vågkammen slog den ned i vågdalen framför, varpå farten minskade till nästan noll. Vågen man nyss kört över kom ikapp lotsbåten varpå den lyftes och vreds nittio grader åt babord. Båten fick då samtidigt en mycket kraftig slagsida. När lotsbåten rätat upp sig något gav föraren mer gas och styrbordsroder för att komma ur situationen och kunde därefter fortsätta färden tillbaka mot lotsstationen utan problem. Besättningen skadade sig inte vid tillfället och endast smärre, snabbt åtgärdade skador uppstod på lotsbåten.

Utredningen har tittat på bland annat sjöfartsverkets organisation och ledning, deras avvikelserapporteringssystem och utbildningen för båtmän. Flera intervjuer med berörda människor inom myndigheten har genomförts.

Haverikommissionen har även låtit göra en stabilitetsutredning för den aktuella lotsbåten där man tittat på bland annat den andra generationens stabilitetskriterier enligt IMO, stabilitetsförlust i följande sjö och okontrollerad vågsurfning. Lotsbåten överträffar de stabilitetskrav som ställs för den här typen av fartyg. Hela stabilitetsutredningen finns bifogad i slutrapporten.

Orsaken till tillbudet var en kombination av att man höll relativt hög hastighet och gjorde en missbedömning av storleken på den framförvarande våg som man körde ikapp. Att föraren missbedömde storleken på vågen kan antas bero på att det vid tillfället var mörker och att samma förare kört i hårt väder i flera timmar och därmed kan ha haft en något lägre uppmärksamhetsgrad.

Säkerhetsrekommendationer

Haverikommissionen konstaterar att båtmansutbildningen är omfattande och att den aktuella lotsbåten av personalen uppfattas som väl anpassad för sin uppgift. Efter tillbudet har vissa modifieringar genomförts på båten. Vidare är ett nytt underhållssystem med funktioner för rapportering av avvikelser under införande. Mot denna bakgrund anser haverikommissionen inte att det finns skäl att utfärda några säkerhetsrekommendationer.